

IVO SAMEC O PREČIŠČENEM BESEDILU PROGRAMA SAMOPRISPEVKA

Upoštevane pripombe – predvsem pa strog nadzor

Tudi zadnji lokalni vodovod je del celotne Ljubljane in karkoli bi izpustili iz programa samoprispevka bi pomenilo veliko obremenitev rednih sredstev pa tudi odlaganje investicij v kasnejše obdobje. S temi besedami je Ivo Samec, predsednik operativnega štaba za pripravo IV. samoprispevka pri mestni konferenci SZDL ocenil prečiščeno besedilo programa, ki je bilo objavljeno v vseh občinskih glasilih in v gradivu za delegatsko skupščino mesta Ljubljane. Dokončno bo o razpisu referenduma odločala mestna skupščina 4. novembra, medtem ko se bodo občinske skupščine izrekle o njem že nekoliko prej, skupščina občine Center 30. oktobra.

Iva Samca smo naprosili naj komentira prečiščeno besedilo programa, ki je nastalo kot rezultat javne razprave v vseh krajevnih skupnostih na območju Ljubljane. Največ pripomb je bilo zoper objekte, ki pomenijo sicer veliko pridobitev mestnega pomena, vendar pa jih nismo mogli v preteklosti plačati z rednimi sredstvi, je dejal Ivo Samec in pri tem opozoril na grajsko pobočje, ki so ga občani najbolj kritizirali in je tudi izpadlo iz končnega programa. Ljubljancani so menili, da gre grajsko pobočje v okvir iste problematike kot obnavljanje poslopja ljubljanskega gradu in tako je bilo kljub razlagam javno mnenje ustvarjeno že tako rekoč pred samo javno razpravo. Po mnenju Iva Samca ima sanacija ekološki pomen. Grajsko pobočje pa je v nevarnosti da se zruši z drevjem vred, kar lahko po eni strani ogrozi prebivalce pod hribom, po drugi strani pa tudi sam Grad. Premalo se zavedamo, da Ljubljana brez gradu ni več Ljubljana, je dejal Ivo Samec in poudaril, da

je to prva stvar, ki jo bomo morali v Ljubljani urediti v najkrajšem času. Okrog simbola našega mesta se pač ne bi smeli prerekati.

Od vseh predvidenih posegov na Gradu naj bi ostal v programu samoprispevka samo vodohran, ki naj bi zagotavljal nemoteno preskrbo z vodo prebivalcem na območju Stare Ljubljane in delu prebivalcev na območju občine Vič.

Ljubljancani so odklonili tudi gradnjo javnih parkirnih površin pod novo železniško in avtobusno postajo, pa čeprav so dobili zelo jasna pojasnila o tem, kako tak poseg vpliva na ekologijo. Povsod po svetu se takšne zadeve financirajo iz sredstev mesta. Pri nas teh sredstev nimamo dovolj in zato je bila ena od rešitev da uredimo zadevo s samoprispevkom. Zdaj ko so te zadeve izpadle iz programa, bomo morali najti dodatno rešitev, vsekakor pa jih ne bomo mogli urediti v kratkem času. Od komunalne ureditve železniške postaje je ostala v programu predstavitev kolek-

torja, ki je pa res tudi zelo nujna.

Ivo Samec je opozoril, da je od vseh drugih predlogov bil deležen nekaj kritike samo dimnik ljubljanske toplarne, ki naj bi ga postavili na drugem mestu in bi bil znatno višji od sedanjega. Z njim naj bi prebili tako imenovano inverzijsko plast, kar bi omogočilo odstranjevanje dima izpod pokrova, ki zlasti v zimskem času močno duši Ljubljano in njene prebivalce. Dimnik je elementarni del ekološke sanacije, ni pa najdražji, je dejal Ivo Samec. Najdražje so naprave, s katerimi bomo čistili pline, ki bodo tako prišli v dimnik in v višje plasti ozračja skoraj brez strupenih primesi. Brez dimnika pač ne deluje nobena tehnologija, je dejal Ivo Samec in to velja tudi za našo toplarno.

Drugi objekti, ki pomenijo predvsem nemoteno preskrbo z vodo in pa čiščenje oziroma odstranjevanje odpadkov, niso bili deležni kritike ljubljanskih prebivalcev. Občani so le spraševali, zakaj tega nismo storili že prej. S sanacijo vodovodov bomo poskrbeli za vire čiste in neoporečne vode. Nekaj pripomb je bilo tudi na lokacijo centralne čistilne naprave in na centralno depozitno odpadkov. Oba objekta bosta morala biti zgrajena tako, da ne bosta motila okoliških prebivalcev.

Program, kakršen je zdaj pred Ljubljancani, pomeni maksimum tistega, kar lahko tudi napravimo. V vseh razpravah pa so ljudje zahtevali strog nadzor tako nad trošenjem sredstev kot tudi nad strokovno gradnjo objektov. S pomočjo svetov za družbeno strokovni nadzor naj bi dobili občani zagotovilo, da bo vse delo potekalo tako, kot je treba. Za vsak objekt bo zadolžen nosilec investicije, nad njim pa bo bdela interesna skupnost. Na področju sanacije lokalnih vodovodov naj bi imel vsak objekt tudi poseben svet za družbeni nadzor.

In kaj lahko še povemo o prečiščnem besedilu programa? Samo to, je dejal Ivo Samec, da naj potem, ko bodo občinske in mestna skupščina sprejele odloke o razpisu referenduma, ne bo nobenemu občanu odveč, da gre 23. novembra na volišče in odda svoj glas za uresničenje tega programa.

NIKO ISAJEVIČ

Podpora enotnemu programu

Izvršni svet Skupščine občine Ljubljana Center je na 25. seji dne 14. oktobra 1986 obravnaval program in sklep o razpisu referenduma za uvedbo samoprispevka IV v mestu Ljubljana za varovanje in izboljšanje okolja, ki ga je Skupščini mesta Ljubljane predložila Mestna konferenca SZDL Ljubljana ter sprejel naslednje

UGOTOVITVE IN STALIŠČA

Izvršni svet daje vsq podporo enotnemu programu samoprispevka IV v Ljubljani in prizadevanjem za izboljšanje in varovanje okolja v Ljubljani.

Ugotavljamo, da je iz predloga programa izgradnje objektov in naprav s sredstvi samoprispevka izločeno urejanje grajskega pobočja in gradnja javnih parkiršč pod bodočo avtobusno postajo. Ob tem Izvršni svet opozarja na pereče probleme oskrbe z vodo, zlasti še na Osojah, v krajevni skupnosti Stara Ljubljana in na požarno nevarnost v starem mestnem jedru. Zato predlaga, da se izgradnja vodohrana na grajskem hribu s priključnim vodovodom iz »dodatnega predloga« uvrsti v program za izboljšanje in varovanje pitne vode, kanalizacijski zbirnik A-4 ob Vilharjevi cesti pa v program izgradnje kanalizacije, saj na ta dva elementa programa v javni razpravi ni bilo pripomb.

Nadalje ugotavljamo, da se stalno povečuje nevarnost rušenja grajskega pobočja na stanovanjske objekte pod njim. Staro Ljubljano smo opredelili kot kulturni in zgodovinski spomenik. Če želimo izvajati prenovo za bivanje neprimernih stanovanjskih hiš, moramo izvesti tudi sanacijo grajskega pobočja. Prav tako je potrebno grajski grič opremiti z vso potrebno komunalno infrastrukturo, da bi s tem omogočili tako pravilno rabo grajskega griča, kot tudi nadaljevanje prenove gradu. Zato Izvršni svet predlaga, da se sanacijo grajskega pobočja in vso komunalno opremo, ki je opredeljena v planskih dokumentih, uvrsti v prioriteten program Komunalne skupnosti ljubljanskih občin.

Izvršni svet opozarja na pereče prometne razmere v središču mesta. Za razbremenitev mestnega središča, predvsem v pogledu mirujočega prometa, moramo čim prej pričeti z realizacijo planskih opredelitev o izgradnji novih parkirnih hiš. Zato Izvršni svet predlaga, da Skupnost za ceste Ljubljana in Komunalna skupnost ljubljanskih občin uvrstita v svoja plana za leto 1987 pričetek gradnje parkirne hiše pod bodočo avtobusno postajo.

NAMESTO SANACIJE POBOČJA – VODOHRAN

Vloga vodohrana na Gradu

Potem, ko so krajanji zavrnil predlog, po katerem naj bi iz sredstev samoprispevka sanirali grajsko pobočje, je ostala v programu le gradnja vodohrana, ki sodi na področje nemotene oskrbe mesta z vodo. Kakšno vlogo ima vodohran na Gradu, je razložil direktor DO Vodovod Kanalizacija inž. Franc Karpe.

Vodohrani imajo pri obratovanju vodovoda izredno pomembno vlogo:

- pokrivajo dnevno konico porabe med 6. in 14. uro ponoči akumulirajo načrpano vodo
- zadržujejo vodo za požarne potrebe
- zaradi svoje lege omogočajo konstanten tlak na širšem območju omrežja, kjer se nahajajo. Ljubljansko vodovodno omrežje ima 18200 m³ vodohranov, kar predstavlja 18% dnevno porabljene vode. Glede na razliko med dnevno in povprečno, ter med nočno

in povprečno porabo vode, bi moral biti vodohranski prostor vsaj 30% porabljene količine vode, na dan, da bi vodovodni sistem varnejše, zanesljivejše pa tudi ekonomičnejše obratoval. Poleg tega se obstoječi vodohrani nahajajo na severozahodnih predelih Ljubljane (Pržanj, Šišenski hrib, Rožnik, Brdo) in je njihov vpliv v centru, na vzhodu in jugu slabši. Dolgoročno so planirani še vodohrani na Golovcu, Urhu in ob Dolenjski cesti, srednjeročno pa na gradu.

Vodohran na gradu je bil v prvotnem programu vključen v »Sanacijo grajskega pobočja« zaradi tega, ker smo predlagatelji predloga programa združili vse posege v območju grajskega hriba v eno nalogo. Prostornina 2000 m³ glede na potrebe ni velika, vendar je večjega glede na prostor, ter sestavo grajskega pobočja težko locirati, poleg tega pa še vedno ostajamo pri razvojnem konceptu, po katerem bo vodohran 20.000–30.000 m³ lociran na Golovcu z vplivnim območjem na del sistema za oskrbo industrijskih in stanovanjskih območij v občini Ljubljana Moste-Polje, ter vodohran 10.000 m³ ob Dolenjski cesti za območje Rudnik – Škofljica. Za obdobje prihodnjih 10 let pa bi vodohran na gradu zboljšal razmere na vsem naštetem območju, kasneje po izgradnji ostalih, pa za območje Ljubljana Center. Poudariti moramo, da je vodohran objekt vodovodnega sistema in ne gradu ali grajskega hriba.

Potrebna finančna sredstva znašajo 458 milijonov din, od tega iz samoprispevka IV 254 milijonov dinarjev.

Sklepanje o razpisu referenduma

Občinske konference SZDL vseh ljubljanskih občin so na svojih zasedanjih oblikovale na podlagi javne razprave v krajevnih skupnostih, delovnih organizacijah in skupnostih ter društvi stališča, predloge in zahteve delovnih ljudi in občanov o možnem programu četrtega samoprispevka v Ljubljani.

Mestna konferenca SZDL Ljubljana je na seji 16. oktobra sklenila na podlagi večinskega stališča delovnih ljudi in občanov in njihove podpore urejanju najbolj bistvenih ekoloških problemov predlagati skupščini mesta Ljubljane, da obravnava in sprejme sklep o razpisu referenduma za uvedbo četrtega samoprispevka v Ljubljani.

Mestna konferenca je hkrati sprejela predlog, da delegacije in zbori skupščin proučijo vključitev gradnje vodohrana na grajskem hribu in predstavitev kanalizacijskega kolektorja ob Vilharjevi cesti v program samoprispevka.

O predlogu mestne konference SZDL bodo razpravljali delegati na sejah zborov občinskih skupščin in na podlagi njihovih stališč se bodo opredeljevali delegati na sejah zborov skupščine mesta Ljubljane, ki se bodo sestali 4. novembra.

Delegati zborov skupščine občine Ljubljana Center bodo razpravljali o predlogu in zavzeli do njega svoje stališče v četrtek, 30. oktobra.

Kdo naj ne plačuje samoprispevka

Na podlagi predlogov iz javne razprave je operativni štab za pripravo samoprispevka izdelal predlog, po katerem naj bi bili oproščeni plačevanja vsi tisti občani, ki ne dosega 70 odstotkov povprečnega osebnega dohodka na zaposlenega v Ljubljani. To pomeni za preteklo polletje 74.722 dinarjev. S tem naj bi bilo razbremenjenih približno 40 odstotkov upokojujencev in 5,8 odstotka delavcev z najnižjimi osebnimi dohodki.

Razen tega pa imamo zakon, ki določa od katerih prejemkov se ne plačuje samoprispevka. Centri za socialno delo pa bodo tudi imeli možnost odločati o oprostilih še v drugih, izjemnih primerih, če ugotovijo, da bi bil s plačevanjem samoprispevka bistveno poslabšan materialni položaj delavca ali upokojenca.

Ob vsem tem pa še zanimiv izračun, ki pove, da znese skupni znesek plačevanja samoprispevka v petih letih 90 odstotkov enega mesečnega osebnega dohodka ali pokojnine. Razdeljeno na 60 mesecev to bržčas ne more pomeniti prevlekega bremena, medtem ko naj bi zbrana sredstva pomagala hitro razreševati težke probleme našega mesta.

Tudi to je ozimnica...